

Møtereferat – Møte 1/2018

Sak:	Oppfølging av Statnetts utøvelse av systemansvaret i drift		
Møtedato:	18. april 2018	Kl.: 9:00-11:00	Sted: Statnett
Møteleder:	Astrid Ånestad	Referent:	Astrid Ånestad
Innkalte:	Statnett: Tom Tellefsen NVE: Christina Sepúlveda, Lars Ekern, Stian Henriksen, Astrid Ånestad, Sigrun Mindeberg, Ragnhild Aker Nordeng		
Saksbehandler:	Astrid Ånestad	Dato/sign.:	
Saksnr.:	NVE: 201700007	Arkiv:	
Kopi:	NVE: Torfinn Jonassen, Tore Langset, Vivi Mathiesen		

Nr.	Dagsorden:	Ansvar
1.2018	Godkjenning av agenda Agenda godkjent. 5 saker til eventuelt.	Alle
2.2018	Orientering om forhold i drift og utøvelse av systemansvaret <i>Nord-Norge</i> Mye vindkraft og svakt nett i Finnmark kan skaper problemer i driften. Et tiltak for å håndtere dette er å sette null i kapasitet mot Russland. Statnett kommenterer også vanskeligheter med spenningsregulering i området. Har startet tiltak ved å gå gjennom alle spenningsreguleringskomponentene i området. <i>NO4</i> Den svenske linjen Gardikfors-Grundfors begrenser tidvis eksport ut av NO4. Tiltak er å spesialregulere i Sverige istedenfor å redusere kapasiteten ut av NO4, da dette gir erfaringsmessig mest effekt. Permanent løsning vil være å oppgradere linjen. Caset har blitt diskutert mellom de nordiske TSOene. <i>NO3</i> NO3 er et kjent underskuddsområde, og det har stor import inn til området i vinter. Den nye linja Sogndal-Ørskog har vært viktig for å få kraft inn til området. Statnett økte kapasiteten midlertidig til 600 MW, mot det vanlige 500 MW fordi den fysiske flyten på forbindelsen var opptil 600 MW i en periode. Dette vil ikke fungere som et permanent tiltak, fordi det gir en	Statnett

	<p>større differanse mellom elspotflyt og faktisk flyt i perioder med lavere flyt.</p> <p><i>Høy last</i></p> <p>Det har vært høy last i Lofoten/Vesterålen og i Bergen/Stavanger. Statnett har aktivert driftsmessige tiltak i nettene som følge av dette.</p> <p><i>Kabler</i></p> <p>NorNed falt 20. mars som følge av kabelfeil på nederlandsk side. Anslått reparasjonstiden til slutten av april.</p> <p>Statnett erfarer i drift hvordan tysk vindkraft produksjon påvirker HVDC flyten inn til Norden. Eksempelvis økte vindkraften i Tyskland natt til 11. februar, og Skagerrak gikk fra full eksport til full import.</p> <p><i>Østlandet</i></p> <p>Fremdeles lav kapasitet på kableen 300 kV Flesaker-Tegneby etter feil i 2016. Den vil bli skiftet ut i løpet av sommeren. Fleksibelt forbruk ble koblet ut i NO1 uke 9. Statnett erfarer at det fungerer, og lasten går ned. De som ikke reagerte blir fulgt opp.</p>	
3.2018	<p>Orientering om planlagt drift</p> <p>Statnett orienterte om ombygging av vestre korridor fra april til november, og involvering av aktører.</p> <p>Statnett hadde lagd en egen presentasjon om endringer i systemvern. Man blir enige om å eventuelt gå gjennom detaljer på et eget møte, dersom man ser behov.</p>	Statnett
4.2018	<p>Frekvenskvalitet</p> <p>Statnett presentert frekvenskvaliteten i 2017. Bedre enn 2016, men dårligere enn 2015.</p> <p>Frekvenskvaliteten har vært meget god så langt i 2018. Det har vært stor innfaset svingmasse, kjernekraften har vært stabil, og regulerstyrken i Norge har vært høy. Innkjøp av aFRR er utvida fra 4 til 5 timer om dagen.</p>	Statnett
5.2018	<p>Status – energi, effekt, kapasitet</p> <p>Statnett informerte om fyllingsgrad i budområdene og Norge samlet.</p> <p>NVE spør om magasinifylling. Statnett har hatt en økt overvåkning siden slutten av mars med fokus på lokale områder. Har også hatt møter med NVE om dette. Statnett er ikke bekymret for noen av budområdene, men på grunn av markedssensitiv informasjon er det vanskelig å gi ut informasjon om lokale områder.</p>	Statnett

6.2018	<p>Nordisk og europeisk arbeid</p> <p>Det er egne løp mellom NVE og Statnett på arbeidet med nettkodene</p>	Statnett
7.2018	<p>Status diverse saker</p> <p>Ingen saker</p>	Alle
8.2018	<p>Eventuelt</p> <p><u>Oppfølging av utilgjengelige bud i RK</u></p> <p>NVE mottar meldinger hvis det har vært utilgjengelige RK-ressurser. NVE lurer på om Statnett vurderer ytterligere tiltak utenom oppfølging fra NVE. Statnett opplever ikke dette som et stor problem i dag. Det er relativt få tilfeller, og i hovedsak glipper fra aktørens side.</p> <p><u>Utfordringer med regulering av vindkraft</u></p> <p>Statnett ser utfordringer med at nye vindkraftparker er bygd av aktører som ikke har kjennskap til regelverket og regulerkraftmakedet. Statnett sliter blant annet med å finne hvem man skal kontakte.</p> <p><u>Økning av dimensjonerende feil</u></p> <p>Statnett orienterte om endring av dimensjonerende feil for Norge: Produksjonsfrakobling i Sør-Norge har vært dimensjonerende feil til nå. En økning av produksjonsfrakobling til 1400 MW ved utfall av Vietas-Porjus vil i noen tilfeller øke eksportkapasiteten ut av NO4. Max NTC vil ikke økes. Faktisk dimensjonerende feil bestemmes ukentlig, og vil i de fleste uker være 1200 MW.</p> <p><u>Varsling om Streik</u></p> <p>Statnett lurer på hva NVE forventer av informasjon og hvem skal ha informasjonen, dersom det blir streik.</p> <p>NVE: Statnett skal varsle NVE om alle situasjoner som kan ha en betydning for systemet. Streik behandles som en vanlig varsling om hendelse etter beredskapsforskriften.</p> <p><u>Prognoser for elspotinndeling</u></p> <p>Statnett har laget en ny prognose for fremtidig elspotinndeling. Ved nærmere analyse av hele det aktuelle området, inkludert ny vindkraft og ny systemvernfunksjonalitet har Statnett kommet frem til at det allikevel ikke vil være nødvendig å endre grensen mellom NO4-NO3.</p>	<p>NVE</p> <p>Statnett</p> <p>Statnett</p> <p>Statnett</p> <p>Statnett</p>